

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/150/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120012352
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2120012352.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Andrey Kondllovej a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci odsúdeného A. B., v konaní o osvedčení resp. neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe po podmieničnom odsúdení, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 09.06.2023 pod sp. zn. 0T/192/2020, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22.08.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 419 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že odsúdený A. B. vykoná trest odňatia slobody uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 0T/192/2020 zo dňa 28.10.2020, právoplatným 28.10.2020, vo výmere 6 (šesť) mesiacov. Zároveň podľa § 50 ods. 8 Trestného zákona a § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona okresný súd odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že odsúdený, hoci dostal od súdu možnosť preukázať, že povedie riadny život, túto možnosť a šancu počas plynutia skúšobnej doby podmieničného odsúdenia nevyužil a dostal sa do rozporu so zákonom, dopustil sa trestného činu, za čo bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/228/2020 zo dňa 23.12.2020 (dátum spáchania skutku: 21.12.2020). Preto súd konštatoval, že odsúdený počas plynutia skúšobnej doby podmieničného odsúdenia nevyužil možnosť, ktorá mu podmieničným odsúdením bola daná a v skúšobnej dobe nevedol riadny život. Zároveň súd v zmysle § 50 ods. 8 s poukazom na § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil odsúdeného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže odsúdený v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený A. B. (č. I. 70 spisu), ktorú odôvodnil osobitným písomným podaním (č. I. 71 spisu).

Odsúdený v odôvodnení sťažnosti oľutoval skutky. K tomu uviedol, že od posledného skutku budú už tri roky. Za tento čas začal viesť slušný a usporiadaný život s dostatočným ponaučením. Počas približne trojročného obdobia je stále zamestnaný, našiel si priateľku, s ktorou je dva roky vo vzťahu. Spoločne s priateľkou plánujú spoločnú budúcnosť, rodinu a bývanie. Namietal, že daný trest by spôsobil, že úver, ktorý spláca a následná exekúcia, by ho vrátila na dno. Takto je zaradený do spoločnosti a snaží sa byť jej prínosom. V ďalšom uviedol, že všetky pokuty, ktoré mu boli udelené, zaplatil a nie je dlžníkom. Dostal aj trest „verejnoprospešné práce“, ktoré už začal vykonávať. Snaží sa viesť riadny život aj týmto spôsobom a tým ukázať sebe, ale aj ostatným, že aj človek šľapne vedľa, dokáže sa zmeniť. Záverom žiadal o alternatívny trest ako je výkon trestu odňatia slobody.

Na podklade podanej sťažnosti krajský súd v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i správnosť postupu konania predchádzajúceho vydaniu napadnutého uznesenia a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 50 ods.4 Trestného zákona ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, že sa trest odňatia slobody vykoná. Rovnako súd postupuje aj v prípade iných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3 a 4, ak boli uložené. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmieňné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad a uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1.

S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie správne okresný súd rozhodol, pokiaľ nariadil odsúdenému výkon nepodmieneného trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava zo dňa 28.10.2020 pod sp. zn. OT/192/2020, právoplatným toho istého dňa.

Materiálnym základom pre takéto rozhodnutie je preukázateľná skutočnosť spočívajúca v tom, že sa odsúdený počas plynutia skúšobnej doby (ktorá mu plynula od 29.10.2020 do 29.10.2022) dopustil úmyselného trestného činu klasifikovaného ako prečin marenie výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, za ktorý bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava pod sp. zn. OT/228/2020 zo dňa 23.12.2020, právoplatným toho istého dňa. Navyše, z odpisu Centrálnnej evidencie deliktov a priestupkov je zrejmé, že odsúdený sa počas plynutia skúšobnej doby dopustil dňa 29.11.2021 aj jedného priestupku, a to priestupku na úseku civilnej ochrany podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona č. 42/1994 Z. z., keď nerešpektoval zákaz vychádzania, za čo mu bola uložená bloková pokuta vo výške 10,- Eur.

Okresný súd v tejto súvislosti veľmi výstižne poukázal na konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňovali jeho rozhodnutie, a to predovšetkým na osobu odsúdeného, ktorý opätovne pácha protispoločenskú činnosť, čo svedčí o tom, že podmieňné odsúdenie na odsúdeného nemá dostatočný prevýchovný vplyv a preto je nutné na neho pôsobiť len trestom represívnym. Odsúdený teda jednoznačne nevyhovel zákonnej podmienke riadneho vedenia života, čo spolu s vyššie uvedenými skutočnosťami zakladá dôvod na premenu trestu tak, ako to vyslovil okresný súd v enunciiate napadnutého uznesenia.

Nad rámec odôvodnenia napadnutého uznesenia sťažnostný súd uvádza, že podmieňným odsúdením súd vyjadruje páchatelovi dôveru a zároveň mu dáva možnosť, aby sa sám svojím chovaním, bez izolácie od spoločnosti pričínil o to, že výkon podmieňne odloženého trestu odňatia slobody nebude nariadený. Tohto výsledku však odsúdený môže dosiahnuť len skutočnosťou, že bude v skúšobnej dobe, určenej mu pre túto príležitosť súdom, viesť riadny život. Avšak v danom prípade odsúdený nepreukázal v rámci plynúcej skúšobnej doby polepšenie a tiež ani to, že by začal viesť riadny život. Naopak, ako to vyplýva aj zo spisového materiálu a ako to aj konštatoval súd prvého stupňa, odsúdený svojím konaním dal podnet na premenu podmieňného odsúdenia na nepodmienený trest odňatia slobody opätovným páchaním protispoločenskej činnosti, pričom ani prezentované vyjadrenia odsúdeného v jeho sťažnosti (ľútosť nad páchaním trestnej činnosti a podobne) nemajú žiaden vplyv na výsledok prvostupňového súdu.

Naopak na tomto mieste je potrebné odsúdenému pripomenúť, že odsúdený by si mal počas skúšobnej doby podmieňného odsúdenia uvedomiť, že pre premenu trestu je charakteristické, že je s ním spojené negatívne hodnotenie činu a osoby páchatela a že sa ukladá v závislosti od závažnosti činu, ktorý je rozhodujúcim pre rozhodnutie súdu v zmysle § 50 ods. 4 Trestného zákona. K naplneniu účelu trestu (v danom prípade podmieňného) tiež prispieva aj jeho preventívne pôsobenie, keď hrozba premeny trestu spôsobom formulovaným v trestnom kódexe odrádza verejnosť od páchania protiprávnej činnosti po podmieňnom odsúdení, pričom intenzita tejto prevencie rastie so zvyšovaním vedomia

verejnosti o neodvratnosti a spravodlivosti trestov, ktoré i následne reálne postihne osobu páchajúcu protiprávnu činnosť v čase plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia.

Potom podľa názoru krajského súdu nemožno prisvedčiť ani ostatným sťažnostným námietkam odsúdeného. Pokiaľ odsúdený v sťažnosti argumentoval, že daný trest by spôsobil, že úver, ktorý spláca a následná exekúcia, by ho vrátila na dno, k tomu krajský súd uvádza, že odsúdený si musel byť vedomý následkov, aké bude musieť znášať v prípade rozhodnutia o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia ako aj povinností, ktoré má voči svojej rodine. Odsúdený mal možnosť svojim konaním v skúšobnej dobe preukázať, že dokáže viesť riadny život a na splnenie účelu trestu nebude potreba premeny trestu, teda sám mal možnosť ovplyvniť rozhodnutie súdu. Vedomý si následkov protiprávneho konania v skúšobnej dobe však v čase plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia odsúdený nerešpektoval právne predpisy a opätovne sa dopustil úmyselného trestného činu ako i priestupku. Nie je potom od odsúdeného na mieste poukazovať na hrozbu exekúcie a žiadať rozhodnutie o osvedčení, keď toto mohol sám svojim správaním a konaním v skúšobnej dobe dosiahnuť. Aj skutočnosť, že odsúdený v súčasnosti (keď sa už rozhoduje o premene trestu) vedie riadny život (je zamestnaný, má priateľku, dodržiava právny poriadok, vykonáva verejnoprospešné práce a podobne) je na účely rozhodnutia o premene trestu nedostatočná. Zároveň, ak je jeho postoj a prístup k svojim povinnostiam naozaj úprimný a zodpovedný, môže ho prezentovať a prejavíť do činov po vykonaní trestu odňatia slobody tak, ako mu bol uložený.

Rovnako správne a v súlade so zákonom postupoval prvostupňový súd, keď odsúdeného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil v zmysle § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže odsúdený pred spáchaním predmetnej trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený týmto súdom, nebol ešte vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

Celkom na záver sa žiada sťažnostnému súdu k sťažnostným námietkam odsúdeného uviesť, že v prejednávacom prípade nie je možné vyhovieť návrhu odsúdeného na alternatívny druh nariadeného trestu, pretože súd vo vykonávacom konaní (v konaní o osvedčení resp. neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia) už nerozhoduje o uložení druhu a výmery trestu, ale rozhoduje (v prípade neosvedčenia sa v skúšobnej dobe) výlučne o nariadení výkonu pôvodne uloženého nepodmieneného trestu a spôsobe jeho výkonu (§ 50 ods. 8 Trestného zákona), pričom tento trest je možné nariadiť len formou jeho reálneho výkonu v podmienkach ZVJS.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, preto Krajský súd v Trnave rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.